

M A G Y A R K U R I R

Bécsből, Kedden, September' 11-dikén 1821.

Portugallia és Brasilia.

Lisbonában az Országlószerk' Ujsága néhány olly Aktákat adott-ki, mellyek a Rio-de-Janeiróban Junius' 5-dikén eléfordult történeteket illetik, 's a' melly Akták között az egygyik szerént Gróf Dos-Arcos (kit Rio-Janeiróból elküldöttek) egy öszszesküvésnek, melly a' Király és a' Portugallus nemzet ellen intéztetett, mint mondják a' feje lett volna, 's ezen öszszesküvéssel oda czélt volt, hogy a' Portugallus és Brasilia öszszecsatoltatott Országok között meghasonlást gerjeszzen 's őket egymástól elszakassza.

A' Cortesek' gyűlése' üléseiben ezen tárgyak fordultak elé: Az Augustus' 8-dikán tartatott ülésben illy jóvállást tett Mol-donaldo nevű tag: „Minthogy a' Királyi Princzek' neveltetésének kormányozására való gondoskodás a' Cortesek' gyűlésének kötelességei közzé tartozik, 's minthogy Infáns Don Miguel már olly időre jutott, a' midőn neveltetésére alkalmas tanítókat adni szükséges, erre nézve olly jóvállást terjesztek előtekbe, hogy kérdezzük-meg a' belső dolgokra ügyelő Ministert: hogy micsoda intézetek tétetődtek ezen fontos tárgy eránt?“ — Meghatározatott, hogy ezen tárgyra nézve azonnal kérdést tegyenek a' Ministernél. — A' 9-dik ülésben egy irás érkezett a' Tengeri Ministertől a' gyűlés' elejébe, melyben arról tesz' jelentést, hogy Treze-de-Mayo nevű hadi Brigg Rio-de-Janeiróból megérkezvén, ezen a' Koronaörökös' Mi-

nistere Gróf Dos-Arcos is megérkezett volna: melyre nézve azt kívánna tudni a' Minister, hogy mit kellessék tenni, nem kell-e megengedni, hogy ezen hajó a' Portugalliai parthoz kikössön? — A' Cortesek olly határozást tettek ezen kérdésre nézve, hogy a' hajónak ugyan engedtessek-meg a' parthoz való kikötés 's az azzal való közösülés: hanem maga Dos-Arcos tétetessék bátorságos helyre. A' Minister' irása mellett a' Koronaörökös Princztől is találatott egy levél a' Királyhoz, mellyet ő Felsége a' Cortesekkel közöltetett. Ezen irásában a' Junius' 5-dikén eléfordult történetekről tudósítja a' Princz, Király ő Felségét, 's az akkori szerencsétlenségeket néhány tiszték' engedetlenségének (insubordinatiojának) tulajdonítja, a' melly tiszték ezen irásban meg is neveztetnek. Azt is megemlíti ő Királyi Herczogsége, hogy a' Rio-de-Janeirói nép a' Provisoriai Országló Juntának tagjait már kinevezte, a' melly Juntának a tributumai közzé tartozik egyebek közt a' törvényeknek sankciónálása is. Elé adja a' Princz, hogy ő Királyi Herczogsége, mint a' Junius' 5-dike előtt tett minden rendelései bizonyítja, minden cselekedetei által megmutatta azt, hogy a' Portugalliai Cortesek' Constitúziós systemájának állandó pártfogója volt légyen. Levele végén arra kéri Király ő Felségét a' Princz, hogy ezen levelet a' Cortesekkel is közöltetni méltóztassák. A' négy Ministerek' nevei, kiket a' Princz kinevezett, ezek: Alvarez Diniz, külső — Frederico-de-Cula, hadi —

)

Antonio-Farinha, tengeri — Gróf Lousan
 financiai dolgokra ügyelő Minister.

Egy Biztosság, melyre a' Minister
 Dos-Arcos ügyének megvizsgálata biza-
 tatott vala, Aug. 10-dikén terjesztette a'
 maga Szószollója Borges Carneiro által a'
 gyűlés' elejébe a' maga vélekedését, a'
 melly annyiban áll: hogy Dos Arcos mind
 addig a' Belemi várba zárattatva tartattas-
 sék, valameddig azon bűnről való tudósí-
 tás az Aktákkal együtt Rio-de-Janeiróból
 Lisbonába meg nem érkezik, a' melly bűn-
 nel ezen Minister vádoltatik. A' Biztosság'
 jóvallása megerősített.

A' Bahiai Provisoriai Juntától három
 tudósítások érkeztek a' Cortesekhez Lisbo-
 nába, mellyek hasonlóképpen a' fenn-em-
 lített napokon olvastattak-fel. Az egygyik-
 ben arról tesz' jelentést a' Junta, hogy
 Minister Dos-Arcos a' Junius' 5-dikén elé-
 fordult történetekért Rio-de-Janeiróban a'
 Treze-di-Mayo nevű Briggre feltétetödvén
 's útnak indittatván, friss eledeleknek szer-
 zése végett, oda, Bahiába, kiszállott, 's
 ott olly szándékot nyilatkoztatott, hogy,
 minekelötte Európa felé indulna, előbb
 még Pernambucóba is ki akarna szállani
 — hanem minthogy a' Bahiai Junta tudta
 azt, hogy a' Pernambucói Kormányozó
 Don-Louis-do-Regó is a' Gróf Dos-Arcós
 Cathegoriajából ember volna: erre nézve
 jónak találta megparancsolni a' hajós Ka-
 pitánynak, hogy Bahiánál meg ne álla-
 podjék. Ezt pedig azért adja a' Bahiai
 Junta a' Corteseknek tudokra, hogy ezek
 utánna jártathassanak, hogy megtartotta-é
 a' nevezett Kapitány az elejébe adatott
 parancsolatot. — Egy második jelentésé-
 ben arról teszi ezen Junta bizonyossá a'
 Corteseket, hogy ő ezek eránt tellyes en-
 gedelmességgel viseltetik. — A' harmadik
 tudósítás magához a' Királyhoz volt intéz-
 tetve, és Bahiából Jun. 20-dikéről volt

dátáltatva. A' levél nagyon fontos. Arról
 tesz' benne jelentést a' Junta a' Királynak,
 hogy mi okon nem adhatja magát a' Ko-
 ronaörökösnek Régensége alá, azon módok
 szerént, mint a' Király ötet, a' maga Rio-
 de-Janeiróból lett elindulása előtt arra ki-
 nevezte. Ezen kinevezésről Minister Dos-
 Arcós tudósította vala a' Bahiai Juntát, 's en-
 nek levelére azonnal megirta vala ezen
 Junta, hogy nem bocsáthatja magát a' Ré-
 genség' alá. A' levél, mellyet ezen Jun-
 ta a' Királyhoz magához irt, ezeket fog-
 lalja magában: — „Király! a' Bahiai Pro-
 visoriai Junta szerencséjének tartja, azon
 levelet, melly mellett hozzá a' Belső Minister
 Rio-de-Janeiróból, a' Felséged' Aprilis'
 22-dikén kiadott Dekretomát megküldötte,
 valamint a' Junta által erre adott választ
 is, Felségednek elejébe terjeszteni. A'
 Junta előtt nem lehetett tudva nem lenni
 annak, hogy a' Spanyol Constitúciónak
 ereje szerént, a' melly Portugalliában és
 Bahiában is elfogadtatott, nem a' Királyt,
 hanem a' Corteseket illeti az, hogy Ré-
 genséget nevezzenek, és hogy eszszerént az
 Aprilis' 22-dikén kiadatott Dekretumnak
 semmi ereje nem lehet. Semmi ereje nem
 lehetett ennek azért, hogy a' Koronaörö-
 kösre bizattatott Régenség egy részint a'
 törvényhozói hatalmat is magába' foglalta,
 magával hozta. A' Király valóban csak
 azt adhat, a' mivel bir; 's minthogy meg-
 esküdött arra a' Constitúcióna, melynek
 ereje szerént a' törvényhozó és végrehajtó
 hatalmak egymástól elválosztatnak, szem-
 betűnő dolog, hogy ekképpen a' törvény-
 hozásban való részesülésről tellyesen le-
 mondott. Sőt még ha a' Király' atribútu-
 mai közzé tartozna is a' törvényhozási ha-
 talom, még ekkor se' volna a' Királynak
 jussa az arról való lemondásra. Egyeb-
 eránt más, legfelsőbb fontosságú indító
 okai is voltak a' Juntának arra, hogy a'

maga tekinteteit a' Koronaörökössele közölje: mivelhogy, a' midőn ekképpen azon egy Birodalomban két országias közép-pontok állittattak fel, nem kell-e attól félni, hogy ez által a' Portugalliai és Brasi-
liai tartományok között meghasonlásnak magva hinteztetik-el, 's ekképpen a' Brasi-
liai Portugallusok azon ideához hozzá szoktatódnak, hogy az Európai Portugal-
lusokkal semmi közösületet fenn ne tarttsanak? Nem annyi lenne-e ez, mint öszsze-
csatoltatott Országainknak két részekre le-
jéndo oszlódására útat törni, 's ekképpen emez öszsze-
csatolódást, mellyet a' Király maga sáuktzionált, meghazuttolni? A' Ba-
hiai Junta halgatással elmellezi azon nagy
veszedelmeket, mellyek azon Ministerium
eránt való engedelmességből következhet-
tek volna, melly a' Constitúziós Systemá-
nak titkos vagy nyilvánóságos ellenségeiből áll, a' melly a' tartományok' erejét arra
fordithatná, hogy azt a' társasági épületet
felfordithassa, mellyet a' Bahiai népnek
és katonaságnak nemes lélekkel egygye-
sítettett iparkodásaik lábura állítottak. A'
Junta hibázhatott: de e' mellett más felol
késedelmezés nélkül kinyilatkozthatja Fel-
séged előtt azt, hogy az ő határozásait
nem valamely bűnös czélzások, hanem
egyedül csak a' Constitúziós Szabadság
eránt vonzó forró és tiszta szeretet 's az
ő Portugallus atyafijai eránt viseltető von-
szódás kormányozták. Egyéberánt, ő egész,
önn' tettzés, önn' kény szerént csatolta
magát Felségedhez, a' végre, hogy ezen
árgy eránt valamely véghatározás tétet-
tessék. Az egek tarttsák-meg Felségedet.
— „Alá-irta: —“

„Manuel-de-Moura-Cabrial-Lajos,
a' Junta' Elölülője.

Ezen három féle tudósítások 's az e-
zekhez mellékeltetve volt Akták, igen ér-

zékeny felindulásra indították a' Cortese-
ket. Némelly tagok helyeikről felszökvén,
így kiáltoztak: Tisztesség, becsület, a' Ba-
hiai Országlószéknek! Castello Bran-
co azt jóvallta, hogy ezen harmadik tu-
dósítást egészen adják-ki az Országlószék
Újságleveleiben — melly jóvallás az egész
gyűlés által helybehagyattatván, az is meg-
határozatott, hogy készittessenek a' Ba-
hiai Juntának, az o' illy Constitúziós ma-
gaviseletiért különös megdícsérő Irást.

Spanyol Ország.

A' Gazette-de-Francénak egy magá-
nos levelezője, ekképpen irt hozzá Mad-
ridből Aug. 16-dikán: — „Az Országló-
széktől a' Polgári Kormányozókhoz azeránt
becsáttatott Kerülő irások, hogy a' köze-
lébbi Képviselei Válosztás' munkájában
mire figyelmezzenek, 's minn iparkodjanak,
a' mi Jákobinusainknak dühét egészen
felelevenítette, 's az Arany-kút' klubjában
nagyon tüzes beszédek folytak ezen tárgy-
ra nézve: — „Contra-Revólúziót akar-
„nak organizálni (így kiáltottak-fel a' klub-
„nak néhány tagjai); a' Patriotáknak meg-
„öldököltetésén iparkodnak; 's el is érnék
„czélzásokat, ha, mint Francia Ország-
„ban történt, Ministereink is véghez vi-
„hetnék azt, hogy olly Képvisele-Köвете-
„ket válosztathassanak, a' kik ő töllök hal-
„gatnak. De világosságra fogunk mi hoz-
„ni minden efféle mesterkedéseket; meg-
„fogjuk mi a' világot mind ezekről világo-
„sítani; 's mint Francia Országban a' mi
„barátaink 's atyánkfiái szolltak, mi is ek-
„képpen fogunk szollni: Si les Despotes
„conspirent, conspirerons la perte de Rois.“

Naponként inkább inkább által lehet lát-
ni, hogy ezen klub éppen úgy beszéll, éppen
olly czélzással bír, 's czélzásait éppen olly
vakmerő bátor lépésekkel folytatja, mint

a' Franczia Jákobinusok' klúbja 1793-ban folytatta. Ezen klúbból jöttek ki a' szerencsétlen Vinuesa' gyilkosai; ezen klúbban gyülekeznek naponként özsze azon dühösködők' serge, melly a' rettenetes El-Martillo (Csákány) nevezetet adta magának, olly czélzással, hogy a' legbékeségesebb indúlatú lakosokat a' klúb előtt elárulja, 's őket, mint Aristokratákat, 's a' nép' ellenségeit, úgy bélyegelje; ezen klúbban van az, hol az illy embereket számkivetésbe küldik, 's kivált azokat, a' kik gazdagoknak is tartatnak, a' kiragadoztatásra 's megöldököltetésre elszánnják. Ezen ideig a' Generalis Morilló' állhatatossága gátolta meg ezen fenyegetődző Vulkánnak kiütését: de meddig fog ez is tartani? Valameddig oda nem vitetett a' dolog, hogy ezen gyilkosok' barlangja bezárattassék 's be-kö-falaztassék, minden jó lakosainknak reszketni kelletik, 's készen kell magokat tartani, ahoz, hogy mint mind ezeknek az elvetemedéseknek áldozatai, elhulljanak." —

Páter Merino nem régen ismét elé állta a' Burgosi vidékeken valami fegyveres sergekkel, a' mellyeknek Thronus és Hit Oltalmazóji nevezetet adott. Az Országglószék jutalmat hirdettetett ki a' fejére. — Toledóban a' Kapuczinusok' Gvárdiánnya 's azon Klastromból néhány Barátok, olly fogás alatt, hogy a' lakosokat a' Constitútzión Systema ellen felgerjeszteni iparkodtak, fogságra tétettek.

Török Birodalom.

A' Török Császár illy Hirdetést tétett közönségessé minden tartományaiiban:

„A' mi nagy tekintetű Vezireinkhez, tiszteletes Miranainkhoz, a' becsületreméltó Molásokhoz, Birákhoz, Al-Birákhoz, Mutesselimekhez, Wajwodákhoz,

Ajánokhoz, 's egyéb tisztviselőkhöz 's Ország' Elökelőjéhez, valamint szintén Anatóliának minden közönséges foglalatosság-béli embereihez: — „Nyilvánosság dolog, hogy az én fényes Birodalmamban eleitől fogva fennállott minden rendelkezés és politikai intézetek azon tiszta törvényes könyvbéli parancsolatokon fundáltattak, melynek az Isten egész' a' feltámodás' napjáig erősséget és állandóságot ígért; a' melyre nézve sem az Ország' Ministereinek sem az én fényes Portám' tisztjeinek, sem más valamely Személynek, ki a' Mohamed' Vallását tartja, meg nem engedtetik az, hogy valaha ezen parancsolatok ellen valamit elkövethessenek. Nem kevesebbé világos dolog az is, hogy mind azok a' Raajak (nem Török Vallású Török alattvalók), kik már véghetetlen időktől fogva az én fényes Portám' Uralkodása és Felvigyázása alatt élnek, valameddig az alattvalói feltételeknek megfeleleltek, tulajdonaikra 's életjekre nézve oltalmaztattak, 's az én fényes Portám' pártfogásának 's oltalmazásának tárgyai voltak — de a' mi csakugyan örökké olly módon történt, hogy mihelylest és valamikor ök az alattvalói határokból kilépven, az engedelmesség' lineáját által lépik, reájok nézve — a' hasonlóképpen ezen nemes parancsolatok szerént szükséges megbüntetés 's egyéb szükséges intézetek elévétettessenek 's végrehajtottassanak. —

„A' Görög népek már régi időktől fogva adófizető alattvalóji az én fényes Portámnak; minden tekintetben könyörületességgel és szelid jámborsággal viseltünk erántok; becsületjek, tulajdonjok, és életjek oltalmaztattak, megtartattak, 's bátorságban voltak, és ök mi alattunk ennél egyéb bánás' módját soha se' tapasztaltak, ha csak minden nemű kegyelmeket és jó teteményeket nem, és pedig sok-

kal nagyobb mérték szerént, mint mi a Raajákkal mind ezekre nézve alkura léptünk. Ők mindazonáltal arra a vakmerő bátorságra vetemedének, hogy azon Isteni kegyelmeket, mellyeknek tárgyai valának, lábaikkal megtapodván a háládatlanság útjára térjenek, 's a vélek született lelki hamisság szerént, a hűséggel és hittel ellenkezőleg, átkozott és árulási munkába avassák magokat. Ha a Görögök néhány helyeken olly szerencsések lehettek is, hogy az én fényes Portám ellen, mellynek ők alattvalói 's a melly vélek illy szelid jámborsággal bánt, rebellálhattak, csakugyan — hála a Mindenhatónak — az én hatalmas Birodalmam így is a Mohammed' Birodalma, 's a mi népünk az Ahmed' népe — 's az én fényes Portám, az Istennek, a mi hitünk' és népünk' Oltalmazójának, 's a legjobb Segédnek kegyelme és segittsége által, valamint szintén a mi Törvényadónknak, Első Profétánknak, és lelki Gyámolunknak áldásai által, ezen Rebelliónak már a kezdetében mind ezekről a támodásokról tudósított. Ő tehát tüstént minden megkivántató eszközöket elővévén, a nevezett (Görög) nemzetnek minden nagyobbjait és alacsonyait valamint az e végre kirendeltetett tisztviselőket úgy a Patriárkhai Szék által, több ízben és jó indulattal megintettette; 's őket arra buzdította, hogy a Lúség' és egyenesség' ösvényén 's az alattvalóság' 's engedelmesség' határai között maradjanak-meg, 's illy módon a maga' könnyörületességét és kegyelmességét ezen nemzet eránt tökéletesen kimutatta: valamint szintén más felől azokat, kik a támodásban részesülvén, minden jobbúlást megvetettek, kinyomoztatta, 's őket bünteteleikről meggyőzván ahozképpent megbüntettette. Ők azonban még akkor sem esmerték-meg az erántok bizonyított ke-

gyelmességét és szelidséget, 's legkisebbnyire se' halgattak a nékiük adatott tanácslásokra és intésekre, úgy hogy sőt inkább naponként erősödtek a kevélységben 's a revolúziós indulatban: melyhezképpent az én fényes Portám olly eszközökre fordította elméjét, hogy a Státusbéli rendet és bátorságot helyre állithassa, 's a lakosoknak a nyugodalmat vissza adhassa. Az én jó gondviselés alatt lévő Birodalmamban tehát felséges parancsolatok küldettettek széllyel olly engedelemmel: hogy a mi Fényes Törvényünk (a Korán) által adatott Nemes Fetvának ereje szerént, a nyilvánóságos támodásban foglaltoskodó 's az Islamitákkal csatázni mérészlő Raajákat büntessék 's zabolázzák-meg, tulajdonaikat foglalják-el, 's Familiájikat tegyék fogságra. Hanem, minthogy az én felséges akaratomnak principiuma abban áll, hogy azon alattvalók, kik magokat csendesen viselik 's csak a magok' dolgai után járnak, avvagy pedig azok is, a kik eleintén magokat támodásba elegyítették, hanem későbbre cselekedeteiket megbánván az engedelmességre vissza tértek, az én fényes Portámnak kellemetes árnyéka által, mint eddig, ennekutánna is oltalmaztassanak; 's minthogy én, amibár semmi olly cselekedetet, a melly ezen principiummal ellenkezne, meg nem engedek, csak ugyan megtudván azt, hogy ezen principiumra némelly helyeken nem volt figyelmezés, hogy a fegyvertelen 's a támodásban semmi részt nem vevő csendes alattvalókon erőszak követtetik-el, 's az ő tulajdonaik, familiájik, 's templomaik megtámodtatnak — erre nézve nem is kivántatik további magyarázat arra, hogy az efféle cselekedetet sem a törvény sem az okosság helybe nem hagyják, hogy az efféle cselekedetek az én fényes Portámnak most fennálló principiumaival szemtül-

szemben ellenkeznek, és sem az Isten' akaratjával sem az én Császári parancsolataimmal meg nem egygyeznek. A' honét tehát az is nyilvánosságos, hogy az illy cselekedetek csak azon emberek által követtetnek-el, a' kik önn' magokat is megtagadván, sem a' környülállásokat sem a' jelenlévő állapotot a' más időkbéliektől megkülömböztetni nem tudják. —

„Az én parancsolatom tehát az, hogy ti említett Vezirek, Birák, 's t., a' dolgoknak ezen állapotját az alattatok lévő Kerületekben hirdessétek-ki, és mindeneknek keménnyen adjátok értéssekre, hogy minden ember, a' ki mostantól fogvást ennekutánna, a' támodásnak minden jelétől szabad, csendes, és ártatlan alattvalóra reá támodni mérészel, azért számadással fog tartozni. Ezen tárgyra tartoztok ti is megszűnés nélkül egész gondotokat és figyelmeteket feláldozni, 's minden eszközökkel azon lenni, hogy az én fényes Portámnak csendes és semmi támodásha nem avatkozó alattvalóji minden efféle megbántatásoktól megöriztessenek, és ti buzgósággal azon legyetek, hogy mind azok az eszközök elévétettessenek, a' mellyeknek segedelmével ezen alattvalók az én igasságos Országlásomnak árnyéka alatt bátorságban és csendességben élhessenek: azokat pedig, a' kik ezek ellen ennekutánna is efféle igasságtalanságokat követnének-el, ezen cselekedetektől tartóztassátok-el és őket siettséggel büntettessétek-meg. Illy végre adattatik-ki 's küldtetik széllyel minden felé ezen én fényes Fermánom. —

„Erre nézve tudósittatok ezen én Császári rendelkezésemről mindeneket; és minekutánna tudtotokra fog esni, hogy az én felséges akaratom a' légyen, hogy legnagyobb gondoskodással iparkodjatok azon, hogy a' csendes alattvalók, a' mi nemes

törvényünk és akaratunk ellen, titkosan vagy nyilvánosságosan meg ne támodtassanak és semmiféle bántódásokkal ne illettessenek, és hogy ezen dologban a' legkissebb gondatlanságért 's vigyázatlanságért ti is számadásra fogtok vonattatni: ezekkel megegygyezőleg viseljétek magatokat, felséges akaratomat töltettessétek-be, a' dolgok felől magatokat tudósittassátok, 's az ellenkező cselekedeteknek megengedésétől gondosan őrizkedjétek. Költ Silkide Holdnak közép napjaiban, 1236-ban (Aug. közepén 1821-ben.“)

Az itt következő tudósításban, a' n elly Zantéból Jul. 30-dikán indult az iratik-meg, hogyan állottak a' Görögöknek dolguk azon időben, 's micsoda nevű Vezérek által igazgattattak: — „A' Moreában és Rumeliának szomszéd tartományaiban folyó dolgok' állapotja naponként zavarsodik. A' támodásban foglalatoshodó tartományokban mindenek kormányozni, mindenek parancsolni akarnak, engedelmeskedni senki se' akar. Herczeg Ypsilanti Demeter, a' ki nem régen Calamatába kiszállott vala, 's Moreában, mint a' bátyjának Ypsilanti Sándornak tellyes hatalommal felruházott Biztosa úgy jelent vala meg, úgy ítelt, hogy tüstént mindenek fejet fognak hajtani parancsolatainak, melyhezképpest azt kívánta, hogy minden Metropoliták, Püspökök, Vezérek, 's a' Provisoriai Senátus, néki alattvalóji hűséget esküdjének. Ezen kívánságát a' Tripoliczai lógerben nyilatkoztattak-ki. Hanem a' nyolcz személyekből álló Országlószék nem akart megesküdni, melynek a' lett következése, hogy Herczeg Ypsilanti Demeter ismét vissza tért Calamatába. A' Petrasi Metropolita azonközben a' maga megerössített Oblói kastélyában Fő Vezérnek 's Diktátornak tartja lenni magát. Hasonló hatalmat tulajdonit

magának a' Calamatai Metropolita, a' ki Koront, Motunt, Arkadiát 's a' körülfekvő vidékeket fegyveres erő által a' maga hatalma alá hajtotta. Papadia mandoló, a' ki egy, hadi munitzióval terhelt hajón érkezett idegen földről hazájába vissza, 's ezért a' nemzettől nagy kegyelmességgel fogadtatott, hasonlóképpen fő vezérségre vágyódik. Londogia, a' Patrászi Primás, kinek egész karaktere határt nem ismerő dicsősségszomjúzás, hasonlóképpen számot tart a' fő vezéri méltóságához, 's ezért szüntelen való egyenetlenkedésben él az Oblói Diktátorral. Így Londó András is a' Woszizzai Ex-Primás. A' Mainai Bei, a' Senatusban is az armádánál is első akar lenni; így valami Colokotroni nevű. Így cselekesznek Generalis Petimesa, Brosó a' kuruzsoló, és Geracaris a' Patikárius. Hány a' pártos fő, annyi részre hasadott az Ország. Ez, könnyűvé teszi a' Törököknek a' játékot, kik még most is birják a' várakat, 's magokat ezekben a' naponként kevesülő eleség mellett is, 's ámbár ezekben minden megszokott világi gyönyörűség nélkül el kell lenniük, magokat jól védelmezik. Petras várát ismét vinni kezdték a' Görögök. Prevesát Ismail Pascha, Janina felől Fanaron által 3000 emberekkel oda megérkezvén, a' Sulioták ostromlása alól feloldozta. Arta, még most is szorosán körülvéttve tartatik. A' Janinai Ali Pascha még mind csak előbbeni állásában nyugszik.

Livornóból így irtak Sept. 3-dikán: — „Már most tudjuk mi volt az oka annak, hogy Egyiptomból illy sokáig semmi tudósítást nem vettünk. Az ott lévő Helytartó Mohammed Ali Pascha, Jun. 13-dikán minden különbség nélkül minden nemzetbeli hajókat letartóztatván, egész Julius' 14-kéig egynek is meg nem engedte az elevezést, 's ezen idő alatt

egy fregátot három Brigget és több hadi hajókat, mind együtt 16-tot a' kievezéshez hozzá készített, 's azokra 1500 fegyveres embereket felültetett, 's mind ezeknek vezérlését Gibraltar Ismailra bizta, (kiről közelmúlt évvelünkben emlékeztünk.) — „Austriai hajós Kapitány Sirowitsch Smyrnából Livornóba megérkezvén, útjában a' Török hajós serget, a' melly 4 Linea, 7 Fregát és 13 Brigg hajókból áll, Jul. 14-dikén a' Scioi csatornában találta, olly állapotban, mint ha Scala-nuovát kiszállással fenyegette volna, de nem kötött ki oda, hanem Sámos felé fordult. Ugyan ezen Austriai Kapitány Jul. 22-dikén három Görög hajókból álló osztályokkal találkozott, a' mellyek közül egygyik 70, másik 30, a' harmadik 20, különböző apró szerű, 's 12 gyujtó hajókból állott. Ezek ekkor Scio felé tartottak. Ennél újabb tudósítások még nem érkeztek ezen ellenséges hajós sergektől. Elég bizonyos tehát már, hogy Jul. 18-dikán nem történt meg a' közönségesen elhírelt nagy ütközet: de a' melly mellett csakugyan nem lehetetlen az, hogy a' Görögök sok Török szállító hajókat elfogtak.

A' Moldvában és Oláhországban történt dolgokról illy újabb tudósításokat kaptunk:

Bukurestben az Orosz Követségi Ágenséghez tartozó személyek, mind az Austriai Ágenség házába vonták be magokat. — Ugyancsak Bukurestben szörnyű vérontás történt. A' Törökök mind megöklöklötték a' Caminar Sawa Arnautákból álló sergét, melynek értésére ezeket lehet megjegyezni. Ezen Caminar Sawa Bimbaschi, az utóbbi Orosz-Török háborúban, mint Török Szabadságos vezér, sok kárt tett, kivált Rusdschuknak ostromoltatása alatt, az Oroszoknak. Kiütvén a' mostani revolúziós állapot, ebben sokáig na-

gyon kétséges játékot jádzott, elébb úgy mutatta, hogy Thódorral 's az Oláhokkal tart; hanem az Ypsilanti' megjelenése után se' Thódorral sem Ypsilantival nem láttatott tartani, hanem a' Bukuresti Metropoliumban kemény állásba helyezettvén magát, ott halgatott mind addig, míg a' Török sereg a' Dunán által jöven, ekkor magát Caminar Sawa egész nyilyánossággal a' Törökökhöz csapta. De keservesen fizetett sokfelécsapongásáért, mint-hogy az Oláh Országi Török vezér Kiaja-Bey, Aug. közepén több Török csapatokat Bukurestbe öszszegyűjtetvén, a' határ szélekre, a' hol Caminar még ekkor is némelly insurgens csoportokat kergetett, Camimarához is parancsolatot küldött, hogy az alatta lévő Arnautákkal jelennyen-meg Bukurestben, a' hol ő Aug. 19-dikén több mint 1000 Arnautákkal megjelenvén, Gentsch Aga és Mihály nevű Kapitánnyai-val a' Kiaja-Beyhez ment, hova alig léptek-be, a' külső udvaron álló Török strázsza őket gollyobisokkal köszöntötte, úgy hogy egyszerre mind hárman földre estek, 's ugyan ezen szempillantatban a' több Török seregek a' város külömbkülömb részein kvártélyozó Arnautákra rohantak, és szörnyű vérontást tettek közöttök. Látván pedig ezek a' veszedelmet, klastromokba vették-be 's ott védelmezték magokat. Égések is támodtak, mellyek 19 házakat tettek hamuvá. Például, hogy melly nagy vitézséggel védelmezték az Arnauták magokat, azt hozzák-fel, hogy minekutánna a' Törökök egy klastromot megvettek volna, az utolsó Arnautát is halva találták benne, 's a' holt testek öszsze számláltatván 39-czen találtattak, a' Törökök pedig néhány százat gondoltak a' klastrom-

ban lenni. Az elesett 's terhesen megsebesedett 'Törökök' száma 400-ra telt.

A' Török seregeknek Bukurestbe lett öszszehivattatásától fogva, ezek az Austriai határ szélek mellől is mind eltakarodtak, 's minden Jantsár csoportokhoz parancsolat érkezett, hogy Moldvát és Oláh Országot oda hagyván, a' Dunán takarodjanak által.

B é c s.

Császár és Császárné Ő Felségek a' magok Familiai, Austriában lévő jószágaikra 's onnét Linczbe és Salzburgba tett útozásaikból, Bécs városa' lakosainak nagy örömökre, ezen fő városba tegnap kívánt jó egészségben vissza érkezének.

* * *

A' János Fő-vétel napi Pesti Vásárban ekképpen keltek a' hazai termékek: —

G y a p j ú. 1 Mázsa Egynyirésű minéműségéhez képest 75—100 for. Conv. Pénz. Megnemesített téli 140—175. Közönséges 112—130. Zigara 110—122. Magyar Gyapjú 68—74.

D o h á n y. 1 Mázsa Döbrei 12—30. Szegedi 14—22. Debreczeni 17—19. Pétsi 20.

Z s í r a d é k. 1 Mázsa tehén vaj 62—70. Szalonna 35—40. Olvasztott Fagygyú 55—56.

P á l i n k a. 1 Akó Sliyovicza 16—30. Rozs Pálinka 17—20.

B o r o k. 1 Akó Budai ó bor veres 20—40. ideji 14—18. feje ó bor 25—45. ideji 18—22. Mezőföldi bor 9—14.

B ö r ö k. 1 Pár Ökör bőr 38—46. Tehén bőr 24—30. Borjú bőr 5—7. Ló bőr 15—17. Juh bőr 4—6.

K ü l ö m b f é l é k. 1 Mázsa Hamuzsir 22—27. Széksó 26—27. Magyar vad sáfrány 110—140. Repcze olaj 40—50. Apatini kender 24—26. Szarvak 100 darab 10—14.